

7.2.2 Tabak als ruilmiddel?

Ik heb jaren lang niéts geschreven over het kweken van tabak 📖. Het is ongezond en niet (over)levensnoodzakelijk. Ik heb zelf (veel te) veel gerookt. Maar dat ligt gelukkig al een paar decennia achter me. Statistisch gezien zullen mijn longen me nu wat langer in leven kunnen houden. Ik weet dus ook uit eerste hand dat roken erg verslavend is. Als ex-gebruiker vind ik het erg om afhankelijk te zijn van een product dat dicteert wat je moet doen, hoe vaak ed. Blijf je eigen baas, laat wat je doet of laat niet bepalen door een portie nicotine. Begin er best niet aan. Of stop er mee.
Als tabak je meester is, kan je maar beter tegen slavernij zijn.

Zelf tabak kweken maakt het niet tot een gezond product. Wel blijkt in oorlog en andere crisissituaties tabak een waardevol ruilmiddel te zijn, waar verslaafden zelfs hun eten voor veil hebben. Daarom schreef ik er volledigheidshalve dus toch wat over. Tijdens WO II werden bij mijn vader de grote en waardevolle planten stiekem en niet zonder gevaar gekweekt door ze verborgen in de rijen maïs te laten groeien. Je mag als +18 jarige 1 are (10x10m) voor eigen gebruik telen.

Er zijn veel tabaksoorten. De belangrijkste zijn de Virginia tabak (*Nicotiana tabacum*) en de landbouwtabak (*Nicotiana rustica*). Eind maart kunnen de zaden op de vensterbank voorgezaaid worden. Leg ze op de grond, zonder ze te begraven (zie 🐣 lichtkiemer). Na ruim een maand zie je de eerste blaadjes verschijnen. Vanaf mei kunnen de kleine plantjes de tuin in.

Je moet een plantafstand van +30cm gebruiken, de volwassen planten kunnen 1,5 (tot 2) meter hoog en 1m breed worden. Voor een goede opbrengst moet je de plant dieven (zie 🐣 tomaten) en energie slurpende bloemen wegplukken, en/of in juli de plant toppen (tenzij je van eentje zaden wil oogsten). Tabak heeft veel zon en water nodig. Hij heeft weinig last van ziekten en plagen, aftreksels worden zelfs gesproeid als insecticide. Nicotine is giftig voor bladluis, witte vlieg ed. Ook voor ons.
De teelt is een vak apart. Maar de verwerking ook.

Hoe hoger het blad op de stengel staat, hoe zwaarder de tabak is. Bladeren 'rijpen' van onder naar boven. Pluk ze als ze gaan drogen (geel worden) door ze van links naar rechts, maar niéts kwetsend van boven naar onder te bewegen en te scheuren.

Plet bladstelen en middennerf, rijg een draad door de nerf, of maak bundeltjes van 2 à 4 bladen en laat die 6-8 weken drogen bij een hoge luchtvochtigheid (afdakje). Laat ze niet te droog worden, dan gaan ze verkrumelen.
Er zijn ook processen om bladeren te fermenteren of "gesauteerd" te maken (of sprayen) met een suikerhoudende oplossing om speciale smaaknuances te krijgen. Trek de nerven er uit voor je gaat fijn snijden (of sigaren rollen).
Bij gebrek aan vloeï of (Vlaams) sigarettenblaadjes kan je behalve een pijp ook gebruik maken van bakpapier, of droog maïsblad. Zie 🐣 lijm om biologische kleefstof te gebruiken.

Ga je het gebruiken, zorg dan tenminste dat anderen geen last hebben van de rook, de stank (ook uit je kleren, je bek) en je giftig afval. Ik vind de meeste rokers asociale viespeuken.

Tabak als sproeimiddel in de tuin: afgeraden!

Vroeger werd er van tabak een aftreksel gemaakt - een sigarettenpeuk een nachtje in water - dat verder verdund tegen bladluis werd gebruikt. Maar omdat nicotine een zeer sterk zenuwgif is en zeer schadelijk voor het hart, is dit o.a. in Duitsland verboden. Gebruik dit niet op consumptieplanten. In het droge gewicht van een tabaksplant zit 0,3 tot 5% nicotine. De stof kan uit tabak getrokken worden, door bladeren 12 uur te weken, waarna de nicotine komt boven drijven.

Het werd - illegaal - gebruikt voor de bestrijding van bloedluis bij pluimvee.

In 2006 publiceerde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu een rapport met aanbeveling om na een behandeling van kippen met verneveling van nicotine (bestrijding van bloedluis) 2 weken te wachten voor ze te slachten.

Veel sproeistoffen gebruik(t)en neonicotinoïden. Daarvan is bekend dat ze zeer giftig zijn voor bijen, en onrechtstreeks ook voor insecteneters: zangvogels, kikkers..

Een druppel nicotine is voldoende om een volwassen hond te doden. Het antigifcentrum stelt dat een sigaar opeten voor een kleuter dodelijk is.

Het is dus geen huis, tuin en keukenmiddeltje.

Klein hoefblad (*Tussilago farfara*) werd (samen met kruiden als betonie, kamille, lavendel, ogentroost rozemarijn, tijm) gedroogd en van de middennerf ontdaan als **tabak** gebruikt. Gewone dotterbloem (*Caltha palustris*), lievevrouwebedstro (*Galium odoratum*), ongelijkbladige distel ((*Cirsium heterophyllum*), rode kornoelje (*cornus sanguinea*), wilde ridderspoor (*Consolida regalis*) werden blijkbaar ook gerookt.

♫ De gezondheidsindustrie behandelt ons, zonder aandacht voor voeding.

nr Wendell Berry

♫ Gezond? Dat is iemand die nog niet weet dat hij ziek is.

Dr. Knock van Jules Romains, 1923. Of Big Pharma, anno nu.

♫ Kettingrokers zijn smoorverliefd. Erno Sourbron